KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 20.12.2007
KOM(2007) 846 endelig

BERETNING FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

om tilladelse til at indføre undtagelsesbestemmelser i henhold til EF-traktatens artikel 19, stk. 2, forelagt i henhold til artikel 14, stk. 3, i direktiv 93/109/EF om valgret og valgbarhed ved valg til Europa-Parlamentet

BERETNING FRA KOMMISSIONEN
TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

om tilladelse til at indføre undtagelsesbestemmelser i henhold til EF-traktatens artikel 19, stk. 2, forelagt i henhold til artikel 14, stk. 3, i direktiv 93/109/EF om valgret og valgbarhed ved valg til Europa-Parlamentet

1. FORMÅL MED BERETNINGEN

I Rådets direktiv 93/109/EF[1] fastsættes de nærmere regler for valgret og valgbarhed ved valg til Europa-Parlamentet for unionsborgere, der har bopæl i en medlemsstat, hvor de ikke er statsborgere.

I henhold til direktivets artikel 14, stk. 3, forelægger Kommissionen 18 måneder forud for hvert valg til Europa-Parlamentet en beretning for Europa-Parlamentet og Rådet, hvori den kontrollerer, om begrundelserne for at give de pågældende medlemsstater tilladelse til at indføre undtagelsesbestemmelser efter EF-traktatens artikel 19, stk. 2, fortsat består, og i givet fald foreslår den, at der foretages de fornødne tilpasninger.

Det næste valg til Europa-Parlamentet finder sted i juni 2009 i de 27 EU-medlemsstater. Kommissionen skal derfor forelægge ovennævnte beretning i december 2007.

Storhertugdømmet Luxembourg har som den eneste medlemsstat benyttet sig af retten til at indføre undtagelsesbestemmelser efter traktatens artikel 19, stk. 2. Ingen af de to medlemsstater, der er tiltrådt EU efter sidste valg i 2004, har anmodet om en sådan undtagelse.

Begrundelserne for, at Kommissionen til valget i 2004 tillod, at der blev indført undtagelsesbestemmelser i Storhertugdømmet Luxembourg, efter at den i sin beretning af 27. januar 2003[2] havde konkluderet, at begrundelserne var gyldige, og at det som følge heraf ikke var nødvendigt at foreslå tilpasninger, er blevet kontrolleret.

Formålet med denne beretning er at fastslå, om begrundelserne for at give Luxembourg tilladelse til at indføre undtagelsesbestemmelser fortsat består, og i givet fald at stille forslag om tilpasninger.

2. VALGRET OG VALGBARHED VED VALG TIL EUROPA-PARLAMENTET

I artikel 19, stk. 2, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab fastsættes det, at enhver unionsborger, der har bopæl i en medlemsstat, hvor han ikke er statsborger[3], har valgret og er valgbar i den medlemsstat, hvor han har bopæl, på samme betingelser som statsborgerne i denne medlemsstat. Denne ret kan udøves

---

1 Rådets direktiv 93/109/EF af 6. december 1993 om fastsættelse af de nærmere regler for valgret og valgbarhed ved valg til Europa-Parlamentet for unionsborgere, der har bopæl i en medlemsstat, hvor de ikke er statsborgere (EFT L 329 af 31.12.1993, s. 34).

2 Beretning fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet om tilladelse til at indføre undtagelsesbestemmelser i henhold til EF-traktatens artikel 19, stk. 2, forelagt i henhold til artikel 14, stk. 3, i direktiv 93/109/EF om valgret og valgbarhed ved valg til Europa-Parlamentet, KOM(2003) 31 endelig.

3 Herefter "unionsborger fra et andet EU-land".

med forbehold for nærmere bestemmelser, som vedtages af Rådet. De nærmere bestemmelser kan omfatte undtagelser, når specifikke problemer i en medlemsstat tilsiger dette.

De nærmere bestemmelser for udøvelse af valgretten og valgbarheden ved valg til Europa-Parlamentet blev fastsat ved ovennævnte direktiv. Det fastsættes i artikel 3, at enhver person, der på skæringsdagen

er unionsborger i henhold til traktatens artikel 17, og som

uden at være statsborger i bopælslandet i øvrigt opfylder de betingelser for valgret og valgbarhed, der i henhold til dette lands lovgivning kræves opfyldt af landets egne statsborgere,

har valgret og er valgbar i bopælslandet ved valg til Europa-Parlamentet, medmindre vedkommende har fortabt sine rettigheder i henhold til artikel 6 eller 7. En sådan vælger kaldes en "EF-vælger", og en kandidat kaldes en "EF-valgbar".

3. UNDTAGELSER EFTER DIREKTIVETS ARTIKEL 14

Direktivet tillader indførelse af undtagelser fra princippet om ligestilling mellem nationale og ikke-nationale vælgere, hvor dette er begrundet med specifikke problemer i en medlemsstat. Det er tilfældet, når andelen af unionsborgere, der har bopæl i en medlemsstat uden at være statsborgere der, og som har valgret, i meget væsentlig grad overstiger gennemsnittet på EU-plan.

Undtagelsen er fastsat i artikel 14, stk. 1, første afsnit: såfremt de unionsborgere i den stemmeberettigede alder, der har bopæl i en medlemsstat, hvori de ikke har statsborgerskab, udgør mere end 20 % af samtlige bosiddende unionsborgere i den stemmeberettigede alder i den pågældende medlemsstat, kan denne, uanset bestemmelserne i artikel 3, 9 og 10, bestemme:

a) at valgret er forbeholdt de EF-vælgere, der mindst har haft bopæl i landet i et nærmere fastsat tidsrum, som dog ikke kan overstige fem år

b) at valgbarhed er forbeholdt de EF-valgbare, der mindst har haft bopæl i landet i et nærmere fastsat tidsrum, som dog ikke kan overstige ti år.

EF-vælgere og EF-valgbare er ikke underlagt kravene i første afsnit med hensyn til det tidsrum, de skal have haft bopæl i bopælslandet, såfremt de ikke har valgret eller er valgbare som følge af, at de har bopæl uden for hjemlandet, eller som følge af varigheden af dette ophold.

4. UNDTAGELSESBESTEMMELSER INDFØRT AF LUXEMBOURG

Storhertugdømmet Luxembourg har som den eneste medlemsstat gjort brug af undtagelsesbestemmelsen efter artikel 14, stk. 1. I henhold til luxembourgsk ret skal en EU-borger, der er statsborger i et andet EU-land, for at være stemmeberettiget have bopæl i Storhertugdømmet og på tidspunktet for ansøgningen om optagelse på valglisten have haft bopæl der i mindst fem år[4]. Med hensyn til valgbarhed kræves

[4] Artikel 3, stk. 5, i den ændrede valglov af 18. februar 2003.

det, at EU-borgere, som ikke er statsborgere dér, skal have haft bopæl i landet i fem år forud for anmeldelsen af kandidaturen[5].

Det er ligeledes fastsat i luxembourgsk ret, at EF-vælgere og EF-valgbare ikke er underlagt kravet i loven med hensyn til det tidsrum, de skal have haft bopæl i bopælslandet, såfremt de ikke har valgret eller er valgbare som følge af, at de har bopæl uden for hjemlandet, eller som følge af varigheden af dette ophold.

5. VURDERING AF BEGRUNDELSERNE FOR AT INDRØMME EN UNDTAGELSE

De omstændigheder, hvorunder der kan gives tilladelse til at indføre undtagelsesbestemmelser, er som omhandlet i artikel 14, stk. 1, at "de unionsborgere i den stemmeberettigede alder, der har bopæl i en medlemsstat, hvori de ikke har statsborgerskab, [udgør] mere end 20 % af samtlige bosiddende unionsborgere i den stemmeberettigede alder i den pågældende medlemsstat".

I henhold til artikel 14, stk. 3, andet punktum, skal medlemsstater, der indfører undtagelsesbestemmelser i henhold til stk. 1, meddele Kommissionen alle fornødne oplysninger til begrundelse heraf.

De luxembourgske myndigheder sendte ved brev af 26. oktober 2007 Kommissionen de nødvendige oplysninger, hvoraf det fremgår, at pr. 1. januar 2007 var antallet af EU-borgere i den stemmeberettigede alder, som har bopæl i Luxembourg, men som ikke er statsborgere der, 135 400. Det samlede antal EU-borgere, inklusive personer med luxembourgsk statsborgerskab, i den stemmeberettigede alder, som har bopæl i Luxembourg, var 357 500.

Det følger heraf, at andelen af udenlandske unionsborgere i den stemmeberettigede alder i Luxembourg pr. 1. januar 2007 udgjorde 37,87 % af samtlige bosiddende unionsborgere i den stemmeberettigede alder i landet. Andelen ligger tydeligvis over den grænse, der er fastsat i direktivet, nemlig 20 %. Der er ingen grund til at antage, at situationen har ændret sig siden da.

6. KONKLUSION

Kommissionen konkluderer, at begrundelserne for at give Storhertugdømmet Luxembourg tilladelse til at indføre undtagelsesbestemmelser efter traktatens artikel 19, stk. 2, og efter direktivets artikel 14, stk. 1, fortsat består. Den finder det derfor ikke nødvendigt at foreslå tilpasninger af de pågældende bestemmelser i luxembourgsk ret.

[5] Artikel 285, stk. 4, i den ændrede valglov af 18. februar 2003.